

SADRŽAJ

Predgovor	8
Glava I - Pojam poslodavca, registracija poslodavca, zapošljavanje i zaključivanje pratećih ugovora	11
1. Uvod	11
1.1. Registracija poslodavca – Agencija za privredne registre	12
1.2. Zapošljavanje	16
1.3. Olakšice poslodavcima za novozaposlena lica	17
1.4. Obaveza i olakšice za zapošljavanje lica sa invaliditetom	19
1.5. Pravilnik o radu, Kolektivni ugovor i Ugovor o radu	22
1.5.1. Odnos zakona o radu i opštih akata	23
1.5.2. Pravilnik o radu	24
1.5.3. Kolektivni ugovori	26
1.6. Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova	27
1.6.1. Elementi koji su bitni za sastavljanje pravilnika	28
1.6.2. Donosilac pravilnika	31
2. Radni odnos - Zaključivanje ugovora	32
2.1. Probni rad	33
2.1.1. Otkaz probnog rada	34
2.2. Ugovor na određeno i ugovor na neodređeno vreme	36
2.2.1. Prijava na osiguranje	41
2.3. Ugovor za obavljanje poslova van prostorija poslodavca	45
2.4. Ugovor sa kućnim i pomoćnim osobljem	46
3. Rad van radnog odnosa - Zaključivanje ugovora	46
3.1. Ugovor o privremenim i povremenim poslovima	46
3.1.1. Poreski tretman naknade za rad po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima	55
3.1.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	57
3.1.3. Utvrđivanje poreza i podnošenje poreske prijave	58
3.2. Ugovor o delu	60
3.2.1. Ugovor o delu sa korisnikom porodične penzije	62
3.2.2. Ugovor o delu sa korisnikom invalidske penzije	62
3.2.3. Poreski tretman	63
3.2.4. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	64
3.2.5. Preračun sa neto na bruto iznos	65
3.2.6. Podnošenje poreskih prijave	66

3.3. Ugovor o trgovinskom zastupanju	66
3.3.1. Poreski tretman	67
3.3.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	67
3.3.3. Preračun sa neto na bruto iznos	68
3.3.4. Podnošenje poreskih prijava	69
3.4. Ugovor o stručnom osposobljavanju i usavršavanju	69
3.4.1. Poreski tretman	74
3.4.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	74
3.4.3. Preračun sa neto na bruto iznos	75
3.4.4. Podnošenje poreskih prijava	75
3.5. Ugovor o dopunskom radu	76
3.6. Ugovor o volontiranju	77
3.6.1. Poreski tretman	78
3.6.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	78
3.6.3. Podnošenje poreske prijave	79
3.7. Zaključivanje Ugovora sa direktorima	80
3.7.1. Poreski tretman naknade po osnovu rada i drugih primanja direktora pravnog lica	86
3.7.2. Direktor koji je zasnovao radni odnos sa poslodavcem	87
3.7.2.1. Prihod od kapitala	88
3.7.3. Direktor koji nije zasnovao radni odnos sa poslodavcem	89
3.7.3.1. Porez na drugi prihod	89
3.7.3.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	90
3.7.3.3. Preračun sa neto, na bruto iznos	91
3.7.3.4. Primer obračuna	92
3.7.3.5. Podnošenje prijave	92
3.7.4. Slučajevi kada direktor ne ostvaruje naknadu za rad	95
3.7.4.1. Prihod od kapitala	96

Glava II - Utvrđivanje radnog vremena, odmora i odsustva **97**

1. Radno vreme	97
1.1. Puno i nepuno radno vreme	98
1.2. Skraćeno radno vreme	101
1.3. Prekovremeni rad	103
1.4. Raspored radnog vremena	107
1.5. Preraspodela radnog vremena	110
1.5.1. Razlozi za uvođenje preraspodele rada	111
1.6. Noćni rad i rad u smenama	116

2. Odmori i odsustva	120
2.1. Dnevni odmor	120
2.2. Nedeljni odmor	120
2.3. Godišnji odmor	121
2.3.1. Srazmerni deo godišnjeg odmora	125
2.4. Plaćeno odsustvo	130
2.5. Neplaćeno odsustvo	131
2.6. Mirovanje radnog odnosa	134

Glava III - Obaveze poslodavca u smislu Zakona o PIO, Zakona o doprinosima i Zakona o zdravstvenom osiguranju

138

1. Prijava na osiguranje	138
2. Obrasci i dokazi koji se podnose	145
3. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	153
3.1. Obveznici plaćanja doprinosa	153
3.2. Osnovice doprinosa	158
3.3. Stope doprinosa	162
4. Naknade zarade zaposlenom u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju	163

Glava IV - Prestanak radnog odnosa – otkaz, disciplinske mere i zaštita omladine i materinstva

166

1. Otkaz od strane poslodavca i disciplinske mere	166
1.1. Postupak otkaza se ne sprovodi:	175
1.2. Zaštita od otkaza	175
1.3. Izdavanje potvrde	176
1.4. Pravne posledice nezakonitog prestanka radnog odnosa	176
2. Sporazumni prestanak radnog odnosa	179
2.1. Obaveštenje o posledici	180
2.2. Dejstva sporazuma	182
3. Otkaz od strane zaposlenog	182
4. Udaljenje zaposlenog sa rada	183
5. Zaštita omladine	186
6. Zaštita materinstva	188
6.1. Dokumentacija koja se dostavlja radi ostvarivanja prava na naknadu zarade za vreme porodijskog odsustva i odsustva sa rada radi nege deteta	191
6.2. Obračun naknade zarade i refundacija poslodavcu	193

6.2.1. Visina i obračun naknade zarade za zaposlene	193
6.2.2. Naknada za porodijsko odsustvo za lica koja samostalno obavljaju delatnost	198

Glava V - Zarada, naknada zarade i naknade troškova zaposlenog	204
---	------------

1. Zarada	204
1.1. Osnovna zarada	206
1.2. Radni učinak, kao element zarade	209
1.3. Uvećanje zarade	211
1.3.1. Uvećanje zarade za rad na državni praznik	212
1.3.2. Uvećanje zarade za rad noću	214
1.3.3. Uvećanje zarade za prekovremeni rad	215
1.3.4. Uvećanje zarade po osnovu „minulog rada”	215
1.3.5. Ostala uvećanja zarade	216
1.4. Obustave iz zarade zaposlenog	217
1.5. Rok za isplatu zarade, odnosno naknade zarade	218
1.6. Naknada za rad direktora	218
2. Minimalna zarada	219
2.1. Odluka o minimalnoj ceni rada po satu	222
2.2. Minimalna zarada za 2015. i 2016. godinu	222
3. Obaveza isplate zarade u novcu	223
4. Obaveza poslodavca da zaposlenom dostavi obračun zarade u skladu sa Zakonom	224
5. Zaposleni ima pravo na naknadu zarade	227
5.1. Naknada plate zaposlenih u državnoj upravi	232
5.2. Naknada plate zaposlenih u javnim službama	232
5.3. Naknada zarade iz člana 114. Zakona	233
5.3.1. Odsustvovanje sa rada na dan praznika koji je neradni dan	233
5.3.2. Godišnji odmor	234
5.3.3. Slučajevi plaćenog odsustva	235
5.4. Naknada zarade za vreme odsustvovanja sa rada zbog privremene sprečenosti za rad (bolovanje do 30 dana)	235
5.5. Naknada zarade za vreme prekida rada odnosno smanjenja obima rada do kojeg je došlo bez krivice zaposlenog	237
5.6. Naknada zarade za vreme prekida rada do koga je došlo naredbom nadležnog državnog organa ili nadležnog organa poslodavca	237

6. Naknade troškova i druga primanja zaposlenog	238
6.1. Naknada troškova zaposlenog	238
6.1.1. Naknada troškova za dolazak i odlazak sa rada	239
6.1.2. Naknada troškova za ishranu u toku rada	240
6.1.3. Regres za korišćenje godišnjeg odmora	241
6.1.4. Neoporezivi iznosi poreza na dohodak građana	242
7. Poreski tretman zarade, naknade zarade i drugih primanja zaposlenih	245
7.1. Porez na dohodak građana na zaradu	245
7.1.1. Prianja zaposlenog u vidu činjenja i pružanja pogodnosti	246
7.1.2. Obveznik, osnovica i stopa poreza na zaradu	250
7.1.3. Oporezivanje zarada upućenih radnika	251
7.1.4. Poreska oslobođenja po osnovu zarade	252
7.1.5. Utvrđivanje poreza na zaradu i podnošenje poreske prijave	255
7.2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	259
7.2.1. Osnovica doprinosa, obračun, stope i plaćanje	259
7.2.2. Povraćaj više plaćenog doprinosa i prestanak plaćanja doprinosa u toku tekuće godine	262
8. Poreski tretman prihoda iznad propisanog neoporezivog iznosa iz člana 9. ZPDG	264
8.1. Stipendije i krediti učenika i studenata	264
8.1.1. Poreski tretman	265
8.1.2. Podnošenje poreske prijave	266
8.2. Naknade za ishranu - hranarine sportista amatera	266
8.2.1. Poreski tretman	267
8.2.2. Podnošenje poreske prijave	268
8.3. Otpremnine i novčane naknade koje se isplaćuju zaposlenima kod prestanka radnog odnosa	269
8.3.1. Otpremnina kod odlaska u penziju	269
8.3.2. Otpremnina, odnosno novčana naknada zaposlenom za čijim je radom prestala potreba	270
8.3.3. Novčana naknada koja se isplaćuje licu kome prestaje radni odnos u procesu racionalizacije, restrukturiranja i pripreme za privatizaciju u skladu sa aktom Vlade	271
8.3.4. Podnošenje poreske prijave	273
8.3.5. Novčana naknada, odnosno otpremnina po osnovu sporazumnog prestanka radnog odnosa	274
Spisak autora	277